

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Giltig från: 2024-09-03

Innehållsansvar: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare

Giltig till: 2026-09-03

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Ljusbehandling

Förändringar sedan föregående version

Länk till Neo barnläkarföreningen.

Bakgrund och Syfte

Att beskriva och säkerställa rutin för ljusbehandling på Kirurgiavdelning barn

Utförande

Orsaker till icterus

- Fysiologisk icterus, nyföddhetsgulsot uppstår när det finns för mycket av det naturligt förekommande ämnet bilirubin i blodet. Huden blir gul av bilirubins pigment som fastnar i fettvävnaden i huden och ögonvitorna. På grund av att levern inte är helt färdigutvecklad sker nedbrytningen av bilirubinet inte tillräckligt snabbt. Med hjälp av ljusbehandling påskyndas nedbrytningen.
- Ökad nedbrytning av röda blodkroppar, immunisering
- Leversjukdom, gallvägsatresi
- Prematuritet
- Sepsis
- Tarmobstruktion

Indikationer för ljusbehandling enl. Neo barnläkarföreningen [se här](#)

Gestationsålder	S-Bilirubin överstigande
> v.37	350 µmol/l
v. 35–36	300 µmol/l
v. 34	250 µmol/l
v. 32	150 µmol/l

Om Bilirubin stegringen är >100 µmol/liter/dygn betraktas den som ofysiologisk. Vid konjungerad hyperbilirubinemi bör ej fototerapi användas.

Vid frågor kontaktas Neonatolog

Behandling med fototerapi

Efter ordination av patientansvarig läkare utförs behandlingen av sjuksköterska eller undersköterska.

Vi har BiliCocoon ljusbehandlingsapparat. Genom att barnet placeras mellan två ljusdynor nås barnets hud av blåa LED-ljusstrålar som hjälper till att sänka bilirubinhaltarna i kroppen

- BiliCocoon, fototerapi med flexibla mjuka ljusplattor. Hela kroppen utom huvudet kan exponeras för ljuset och läggs i en cocoon /bag.
- Barnet skall endast ha blöja på sig i Cocoon
- Barnet har ett ökat vätskebehov av cirka 15 ml/kg/dygn enligt ordination varför daglig vikt skall följas.

Mer information om BiliCocoon finns i ”**Handbok Kirurgiavdelning Barn**”.

Provtagning

S-Bilirubin 1 gång/dygn eller enligt ordination. Tänk på att stänga av bilicocoon vid provtagning.

Omvårdnad

- Skydda barnets ögon med mörk ögonbindel vid ljusbehandling
  1. Temp x 3
  2. Urinmätning
- Amning är möjlig under behandling.
- Avbrott i fototerapi endast vid omvårdnad och eventuell matning

Ljusplattorna gör att barnet kan hållas i famnen vilket lugnar både barn och föräldrar.

Ansvar

Gäller för all hälso- och sjukvårdspersonal inom verksamhetsområdet Kirurgi Barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU. Verksamhetschefen ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOFS 2011:9.

Uppföljning och utvärdering

Verksamhetschefen ansvarar ytterst för revision/uppföljning av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Relaterad information

Handbok Kirurgiavdelning Barn

Granskare / Arbetsgrupp

Vladimir Gatzinsky, överläkare, Verksamhet Kirurgi, Område 1/SU, innehållsansvarig.

Malin Leidzén, barnsjuksköterska, Kirurgiavdelning barn, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU, innehållsgranskare.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Innehållsansvar: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare

Granskad av: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare, Malin Karlsson
Leidzén, (malle2), Sektionsledare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-397

Version: 10.0

Giltig från: 2024-09-03

Giltig till: 2026-09-03